

F. t. l. vedr. forsikringsaftaler m.v.

ringsselskaber har mulighed for at behandle forsikringstagere forskelligt på baggrund af en vurdering af risikoen for, at forsikringsbegivenheden vil indtræde i det konkrete tilfælde. Forsikringstagerne inddeles normalt i forskellige risikogrupper, idet hver risikogruppe (men ikke den enkelte forsikringstager) i princippet skal bære sine egne omkostninger.

De nævnte hensyn m.v. gør sig tilsvarende gældende ved pensionsaftaler m.v.

Arbejdsmarkedspensionsrådet og Assurandør-Societetet har over for Justitsministeriet oplyst, at helbredsoplysninger i forbindelse med forsikrings- og pensionstegning indhentes med henblik på, at selskabet på grundlag af oplysninger om bestående sygdomme og symptomer m.v. f.eks. kan vurdere den pågældendes risiko for at blive syg eller for at dø inden en bestemt alder.

Den nævnte risikovurdering sker på et omfattende aktuarisk og forsikringsmedicinsk grundlag, der løbende ajourføres på baggrund af den nyeste medicinske viden om diagnosticering og behandlingsmetoder. Assurandør-Societetet har oplyst, at det i kraft heraf i de senere år er blevet muligt at tilbyde forsikringer på særlige vilkår til visse personer med forøget helbredsmæssig risiko, som selskaberne tidligere måtte afvise at forsikre.

2.3. Det er i dag i et vist omfang muligt gennem undersøgelser, der giver oplysning om en rask persons arvemasse, at få belyst, om den pågældende har anlæg eller (særlig) risiko for at udvikle eller pådrage sig en bestemt sygdom. Resultaterne af sådanne genetiske undersøgelser kan have betydning for den pågældende person selv såvel som for dennes raske slægtninge, der gennem undersøgelsen vil kunne få oplysninger om deres anlæg og risiko for at få den pågældende sygdom. Inden for sundhedssektoren kan sådanne genetiske undersøgelser have betydning med henblik på forebyggende behandling og medicinsk forskning.

Der er i de senere år blevet udviklet nogle nye metoder, som på grundlag af en fysisk eller kemisk undersøgelse af arvemassen (generne) i fremtiden vil gøre det muligt at kortlægge arveanlæggene hos en person i et hidtil ukendt omfang. Det drejer sig om de såkaldte DNA- og RNA-analyser. DNA er betegnelsen for selve den kemiske arvebærende substans, mens RNA indeholder information om arvemassen gennem gengivelse af karakteristiske mønstre af DNA.

Også visse andre oplysninger, f.eks. om en persons vævstype eller blodtype eller om tidligere sygdomme i slægten, kan imidlertid belyse raske personers risiko for at udvikle eller pådrage sig visse sygdomme.

Uden for sundhedssektoren vil navnlig arbejdsgivere samt forsikrings-selskaber, der tegner livs- eller sygeforsikringer, og pensionskasser m.v., som indgår pensionsaftaler, kunne være interesserede i oplysninger om, at en person f.eks. er arveligt disponeret for en bestemt sygdom. På forsikrings- og pensionsområdet er der en risiko for, at personer, der ønsker at tegne en sædvanlig forsikring eller pension, vil kunne føle sig presset til at få foretaget undersøgelser – navnlig »prædiktive« genetiske test, jf. nedenfor – som ikke vedrører den pågældendes aktuelle helbredstilstand, men som alene har til formål at belyse vedkommendes arveligt betingede risiko for senere at blive syg.

Muligheden for et sådant pres for at få foretaget undersøgelser af arvemassen udgør efter regeringens opfattelse en trussel mod den personlige integritet.

Det kan også nævnes, at resultaterne af genetiske test nok vil kunne sige noget om risikoen for at udvikle en bestemt sygdom, men i de fleste tilfælde ikke noget sikkert om, hvorvidt sygdommen overhovedet vil bryde ud, eller hvornår det i givet fald vil ske. Der vil således være risiko for, at man fæster for stor tillid til sådanne undersøgelser, hvis resultaterne heraf tillægges afgørende betydning ved forsikrings-selskabers eller pensionskassers risikovurdering.

Den enkelte har ret til ikke at vide noget om, hvilke sygdomme m.v. der eventuelt vil ramme den pågældende i fremtiden. I lyset heraf er der efter regeringens opfattelse særligt behov for at sikre, at personer, som ikke ønsker at få foretaget en genetisk test m.v., der giver oplysning om den pågældendes risiko for fremtidige sygdomme, ikke stilles ringere med hensyn til muligheden for at kunne tegne sædvanlige forsikringer og pensioner m.v. end personer, der får foretaget en sådan test m.v.

Assurandør-Societetet og Arbejdsmarkedspensionsrådet har oplyst over for Justitsministeriet, at ingen af disse organisationers medlemsvirksomheder på nuværende tidspunkt anvender genetiske test eller har aktuelle planer herom.

Det foreslås imidlertid på den ovenfor anførte baggrund allerede nu på forsikrings- og pensionsområdet at forbyde anvendelsen af oplysninger, som belyser en persons arveanlæg, bortset fra oplysninger om den nuværende eller tidligere helbredstilstand hos den pågældende eller dennes slægtninge.

Et sådant forbud mod at anvende oplysninger, der ikke vedrører aktuelle eller tidligere sygdomme eller tegn på sygdomme m.v., vil især omfatte »prædiktive« genetiske test, dvs. undersøgelser af en persons arvemasse, som belyser en sygdomsrisiko og gør det muligt at drage slutninger med hensyn til den pågældendes fremtidige helbredstilstand, som ikke direkte